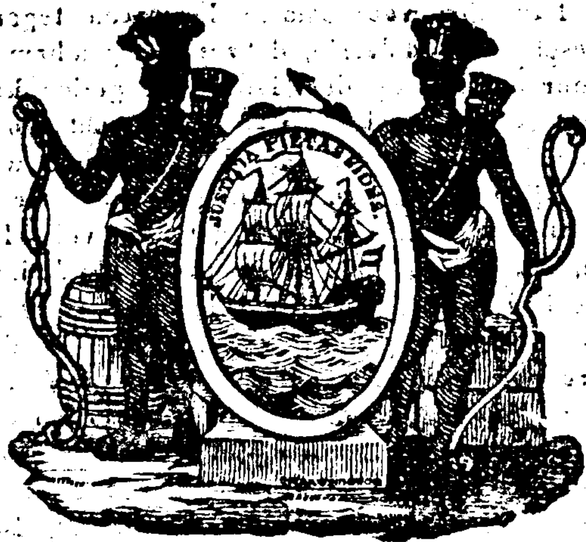
A°. 1840.

N°. 95.

VRIJDAG, DEN 27sten NOVEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 24 *November* 1840.

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal hebben gewend, met verzoek om *Brieven van Manumissie*, te verleenen aan de navolgende Slaven, als:

1o. PRINS van 'T LAND, voor den Slaaf *Willem*; hem in eigendom toebehoorende.

2o. C. S. SPILLENAAR, als Straatsvoogd over- en voor de Slaven *Jan* en *Christiaan*; afkomstig van wijlen RAPHAEL DEL CASTILHO.

3o. ADJUBA van FEREIJRA, voor de Slavin *Europa*; haar in eigendom toebehoorende.

4o. CARL JOSEPH KUSTNER, voor de Slavinnen *Jetta en Sientje*; hem in eigendom toebehoorende.

5o. M. H. van HOLLIDAY, voor de Slavin *Sora* (alias *Christina*); haar in eigendom toebehoorende.

6o. A. C. C. van TROMP, voor den Slaaf *Johannis Christiaan* (alias *Hendrik*); haar in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat al degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, worden opgeroepen om binnen den tijd van *drie* weken na de dagteekening dezer van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte *Brieven van Manumissie* worden verleend.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Burgerlijke Stand.

PARAMARIBO, *den* 26 *November* 1840.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: CARL LUDWIG HEINZER, Flankeur bij het Bataljon Jagers N°. 27, in Garnizoen alhier, en BEIJNTJE CORNELIA ABSOLON, vroeger Weduwe CHRISTIAAN GIERULSEN EIJBO, laatstelijk van J. WILSON.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Zitting der Crim. Regtb. in Holland,

van 21, 22, 23, 24 en 25 Sept. ll.

Voorzitter de Heer Mr. P. W. PROVÓ KLUIT.

(POGING TOT MOORD.)

In den nacht tusschen den eersten en tweeden Mei 1840, bevond zich Marretje Bakker, huisvrouw van Jan Honig, geheel alleen in hare woning te Huizen. Haar kind van 10 à 12 jaren was ten huize harer tante en haar man was ten een ure na middernacht met eene kar visch naar Utrecht vertrokken. Meeuwis Mooy was nog bij haar geweest, nadat hij haren man bij zijn vertrek in het een en ander had geholpen, doch ook deze had haar omstreeks twee ure verlaten. De woning werd nu gesloten en Marretje Bakker begaf zich te bedde, waar haar weldra eene diepe slaap overviel. Zij werd daaruit gewekt door een moeijelijk te beschrijven gevoel; het was als of iemand haar met eene vijl of ander soortgelijk werktuig op den hals zaagde Nog half door den slaap bedwelmd wilde zij omkeeren (want zij lag op de regterzijde met het gelaat naar den muur der bedste gekeerd), doch voelde toen eenigen wederstand. Zij bood op hare beurt tegenstand en zoo gelukte het haar zich op te rigten, wanneer zij bij het licht van den aangebroken dag eenen manspersoon het vertrek zag ontvlugten. Het was een man van middelbare grootte, smal van schouders, en eenigzins hoog van rug, hetgeen wel een gevolg mag geweest zijn van den gedoken houding van den vlugtende. Marretje Bakker zag zijn gelaat niet, maar wel zijne kleeding, die in eene oude gelapte en gescheurde ligtkleurige broek bestond en in een buis, waarop van achteren eenige lappen, ligter van kleur dan de grondstof zoo slordig gezet waren, dat de groote steken van het naaisel in het oog vielen. Intusschen bemerkte M. Bakker dat zij aan den hals hevig bloedde; zij had namelijk aan de linkerzijde van den hals, blijkens certificaat van den heelmeester, eene dwarswond ter lengte van acht Nederl. duimen en zes streepen, welke van zoo hevige bloedstorting vergezeld ging, dat de diepte moeijelijk was te onderzoeken. De genezing heeft tien weken geduurd. Dat de wonde niet nog dieper doorgedrongen en doodelijk geworden was, had de vrouw waarschijnlijk aan hare lange hoofdharen te danken, welke, slechts weerhouden door een enkel ondermutsje, zich over hals en boezem verspreiden en die haar tegen de onmiddellijke werking van het moordtuig beveiligden. Ook had Marretje Bakker eene kleine gesneden wond aan de regterhand, die haar waarschijnlijk was toegebragt toen zij in den slaap den booswicht poogde af te wenden. — De dader moet zich den toegang tot de woning verschaft hebben door eene plank af te breken van de deur van een schuurtje, en daarna, door de gemaakte opening henen, den grendel dier deur weg te schuiven. Zoo moet hij in het achterhuis en vervolgens in het voorhuis gekomen zijn, waar Marretje Bakker sliep — Wat betreft het werktuig, waarmede de wonde was toegebragt, dient hier nog aangemerkt te worden, dat op Zondag den 3den Mei tegen twaalf ure, door het kind van Marretje Bakker nabij hare woning in eene braamstruik is gevonden een bebloed mes. Het was een mes, dat aan de gewonde zelve toebehoorde en in den avond van 1 Mei in het achterhuis was blijven liggen. Het was vooraal kenbaar aan de afgebroken punt.

Dat er alzoo een aanslag op het leven van Marretje Bakker was gepleegd, kan aan geen redelijken twijfel onderhevig zijn. Maar wie was de dader? Wie was de booswicht, die te midden van den nacht in eene eenzame woning was doorgedrongen, die de jonge, weerlooze, hoog zwangere vrouw in haren gerusten slaap was overvallen en gedreigd had de moeder en hare ongeboren vrucht met éénen slag te treffen?

Het vermoeden van Marretje Bakker viel dadelijk op zekeren Marten Lustig, een arbeider uit Hilversum, doch die, wanneer hij geen werk had, met visch venten den kost trachtte te winnen, en zoo ook Vrijdag den 1sten Mei in Huizen was geweest, om bij haar visch te koopen. Schoon zij den man, die in den noodlottigen nacht uit hare woning was gevlugt, niet in het aangezigt had gezien, verklaarde zij echter dat zijne houding en gestalte volkomen met die van Lustig overeenkwamen, en de indruk, die dit op haar gemoed had gemaakt, was zoo sterk, dat zij aan de personen, die zij na het voorval sprak, dadelijk vroeg, of Marten Lustig nog in het dorp was?

Het geregtelijk onderzoek dat nu werd aangevangen, bragt de navolgende bijzonderheden aan het licht:

Marten Lustig (de besch. in deze) had op Vrijdag den 1sten Mei te Huizen van Marretje Bakker eenige manden visch gekocht, en bij deze gelegenheid eenige schelvisschen van onverkochte manden weggenomen en die gelegd bij de door hem gekochte. Dit had aanleiding gegeven tot eenen vrij hevigen woordentwist tusschen zekeren Gerrit Das, die daarbij tegenwoordig was, en den besch., waaraan Marretje Bakker in zoo ver deel nam, dat ook zij aan laatsgenoemden zijne handelwijze verweet en de ontvreemde visschen terug nam. In den avond van 1 Mei was de besch. nog drie malen, ten half tien, kwart over tien en ten elf ure aan de woning van Marretje Bakker geweest, om de gekochte manden visch achtervolgens af te halen en de ledige manden terug te brengen. Ook toen ontstond op nieuw tusschen hem en Marretje Bakker eenige twist, omdat deze eenige manden visch aan anderen tot minderen prijs verkocht, dan hij daarvoor had moeten betalen. Uit dit een en ander schijnt hij den besch. eenige wrok tegen Marretje Bakker gerezen te zijn. Althans de getuigen Cornelia Das en Gysbert Brasser hebben hem op dien avond, terwijl hij in de opene deur der woning van Marretje Bakker stond, dreigingen hooren uiten. De eerste had namelijk gehoord, dat hij uitriep: *Ik zal er, of je, over den bliksem halen* en de tweede: *onthoud je dag, bliksem!* — Of ook hebzucht den besch. tot de daad aangezet hebbe, is onzekerder. Want hij was er wel bij tegenwoordig, toen mede in den avond van 1 Mei zekere Zwart aan Marretje Bakker eene somme gelds van *f* 76 kwam brengen, doch de getuigen konden niet zeggen, of dit door den beschuldigde was opgemerkt.

Veelvuldige bezwaren hebben overigens de vermoedens bevestigd, die bij de gewonde tegen den besch. waren gerezen. Gelijk wij reeds boven gezegd hebben, was de besch. den 1sten Mei vier malen bij Marretje Bakker geweest namelijk des middags ten 4 ure en des avonds ten half 10, ten kwartier over 10 en ten half 11 ure. Toen was alles, w[illegible] de vischnegotie betrof, afgeloopen; de besch. [illegible]ne visch afgehaald en de ledige manden teru[illegible] bragt. Hij had niets meer bij Marretje Bakker te doen. Maar nu kwam hij volgens de verklaring van deze ten half 4 ure, nogmaals terug, hetgeen

haar vewendering baarde en haar hij zich zelf deed denken: *Wat doet die al weder hier!* Zijne aanwezigheid aldaar op dat uur kon aan geen twijfel onderhevig zijn, daar ook een andere getuige, Jan Ridder. hem alstoen in de groote deur van het achterhuis van Marretje Bakker had zien staan. En echter ontkende de besch. dit! Hij beweerde dat hij ten 11 ure bij zijnen broeder Gerrit Lustig zich te ruste had gelegd en tot des morgens 4 ure onafgebroken daar gebleven was, wanneer hij met zijnen visch naar Hilversum was vertrokken.— Gerrit Lustig en zijne huisgenooten op dit punt gehoord bevestigden echter de opgave van den beschuldigde slechts ten halve. Zij verklaarden wel dat de besch. omstreeks 11 ure zich in de kamer, waar ook de andere huisgenooten sliepen, op den grond te slapen had gelegd, doch betuigden, dat zij den geheelen nacht doorgeslapen en dus niet konden zeggen of hij zich inmiddels al dan niet had verwijderd. Eene dezer huisgenooten, Gerritje Lustig (echter geene bloedverwante van den besch.) zeide, dat zij tegen den morgen was wakker geworden, en alstoen den besch. met zijnen kruiwagen met visch had zien vertrekken. Bij dit alles komt nog, dat Wympje Banschoten, eene schoonzuster van des besch. broeder, Gerrit Lustig, en die ook ten huize van dien broeder den nacht van 1 op 2 Mei had doorgebragt, aan eenige getuigen, een of twee dagen na het voorval had te kennen gegeven, dat zij, als zij wilde, veel meer van de zaak konde vertellen: welk gezegde zij op de teregzitting trachtte uit te leggen, door te beweren, dat zij daarmede de vermoedens bedoelde, die Marretje Bakker tegen den besch. had opgevat.

Hoe dit zij, des morgens omstreeks 4 ure is de besch. van Huizen naar Hilversum vertrokken met drie mandjes visch, terwijl hij er een achter liet, en niet vooraf bij zijnen broeder koffij had gedronken, hetgeen hij gewoonlijk deed. Uit dit een en ander wilde men opmaken dat hij zich bijzonder haastte het dorp te verlaten. Op den weg van Huizen naar Hilversum, en des avonds van den 2den Mei had hij dezen en genen ontmoet, die meenden te bemerken dat hij minder spraakzaam was dan gewoonlijk. Ook uit deze bijzonderheid wilde men eenig bezwaar tegen den besch. afleiden. Doch meer doet in dit opzigt af, dat hij des Maandags na het voorval het geld voor de op Vrijdag gekochte visch aan Marretje Bakker en haren man was komen betalen, en hun dit met een bevende hand had toegeteld. Hij deed hun toen ook de min of meer vreemde vraag, of hij ook in het vervolg nog visch van hun koopen mogt?

Keeren wij tot den 2den Mei terug. De besch. was des morgens omstreeks vier ure van Huizen naar Hilversum op weg gegaan, en had nabij laatstgemeld dorp zijnen 10jarigen zoon ontmoet dien hij last gaf om van Huizen het teruggebleven mandje visch te gaan halen. De jongen zeide hem bij die gelegenheid, dat hij (besch.) maar niet naar Huizen moest terugkeeren, daar men zeide dat hij eene vrouw den kop had afgesneden. De besch. beantwoordde dit ontkennend, en gaf al voortkruijende aan zekeren Jan Servet, die hierbij tegenwoordig was te kennen, dat hij niet begreep, hoe men hem van zoo iets kon beschuldigen, daar hij te weekhartig was, om iemand kwaad te doen, en dat hij het daarenboven niet had kunnen doen, daar hij nimmer een mes bij zich droeg. En echter verklaarden twee getuigen dat zij den besch. daags voor het voorval op den weg met een mes, dat hij uit zijn haalde, een tak van eenen boom hadden zien afsnijden. De besch. ontkende ook dit.

Intusschen keerde de besch. op denzelfden 2den Mei naar Huizen terug, ging eerst bij zijnen broeder en begaf zich vervolgens naar Marretje Bakker, waar hij in eenen door drank opgewonden toestand kwam en haar vroeg of zij hem voor den dader hield? Marretje Bakker beantwoordde dit ontkennend en herhaalde, dat zij niets anders had gezegd of kon zeggen, dan dat de dader in houding en gestalte veel op hem geleek. Toen begaf de besch. zich ook naar den burgemeester, om over de zaak te spreken en deze gaf hem natuurlijk ten antwoord, dat hij, indien hij onschuldig was, maar gerust zijnen weg vervolgen zou.

Een der voornaamste bezwaren tegen den besch. bestond daarin, dat zes getuigen hem daags voor en zelfs op den 1sten Mei gezien hadden met een blaauw buis, waarop van achteren lichtkleurige lappen allerslordigst genaaid waren, terwijl hij op de teregtzitting tegenover de meest stellige verklaringen dier getuigen volhield, dat hij nimmer zulk een buis aan had. In de instructie had hij eerst hetzelfde volgehouden, doch was later er toe gebragt om te erkennen dat hij vroeger wel eens zulk een buis had gehad, doch dat zijne vrouw het voor lang had weggeworpen omdat het zoo oud was. Men zal gevoelen van hoeveel gewigt dit bezwaar is, wanneer men in het oog houdt, dat Marretje Bakker een zoodanig buis met lichte lappen aan het lijf des vlugtenden moordenaars had gezien, en dat de lichtkleurige oude gelapte broek, welke deze aan had, volkomen overeenkwam met die welke de besch. alsnog droeg en steeds gedragen had.

Ook verdient het nog al opmerking, dat hij zich op Zondag den 3den Mei bij eenen barbier te Huizen had laten scheren, en aan dezen den bepaalden last had gegeven, om zijne zware en breede bakkebaarden af te scheren, terwijl hij beweerde, dat de barbier dit uit eigen beweging en buiten zijnen last had gedaan.

Bij dit alles kwam eene allerbelangrijkste omstandigheid, die in de Instructie onbekend was gebleven en eerst op de teregtzitting aan het licht kwam. Op Zaturdag 2 Mei des namiddags ten zeven ure zag eene visschvenster (Maggeltje Molenaar), die van 's Graveland naar Huizen terugkeerde, den besch., welke van Huizen naar Hilversum ging. Zij had reeds in 's Graveland iets van het voorgevallene vernomen, zij riep daarom den besch. tot zich en vroeg hem wat er toch gebeurd was? De besch. antwoordde, dat men Marretje Bakker had willen vermoorden en dat de menschen hem ten onregte daarvan willen beschuldigen; dat men daarmede wel een half uur was bezig geweest en *dat men het gedaan had met een stomp mes, zonder punt*. Nu had men te Huizen bij Marretje Bakker eerst des Zaturdags namiddags na het vertrek van den besch. het bovenvermelde mes voor het eerst vermist, zonder echter toen nog er aan te denken, dat daarmede de daad kon gepleegd zijn. Eerst des Zondags den 3den Mei tegen den middag, werd het mes met bloedvlekken er aan, gevonden. Hoe kon dus de besch. indien hij onschuldig was, reeds op Zaturdag den 2den Mei weten, dat de moord was bedreven met een stomp mes, *zonder punt*.

Tengevolge van dit een en ander stond Marten Lustig teregt, beschuldigd van poging tot doodslag met voorbedachte rade.

De Heer Mr. D. C. van der Kemp, subst. officier van justitie, requireerde dat de besch. zou worden schuldig verklaard aan het hem ten laste gelegde feit en veroordeeld tot de dood. Bij de adstructie van dit requisitoir zette Z. E. G. A. de hierboven vermelde bezwaren uit een en deed ten slotte nog opmerken, dat er aan de premiditatie niet kon getwijfeld worden, omdat de misdaad was gepleegd gedurende den slaap van het slagtoffer.

De adv. Mr. J. W. van Romunde, verdediger des besch., trachtte 1o. de bezwaren te wederleggen; die tegen den besch. waren aangevoerd, 2o. eenige omstandigheden te releveren, die voor de onschuld van Marten Lustig pleitten, waaronder vooral aanmerking verdient, dat de besch. vroeger nimmer bij Marretje Bakker was gekomen en voor het eerst op 30 April 1840 ten haren huize was gweest, zoodat hij geheel onbekend moest geweest zijn met de localiteit. 3o. beweerde de verdediger dat het feit, indien men ook de schuld van Marten Lustig als bewezen beschouwde, slechts verwonding en geenszins moord daarstelde, en wel hoofdzakelijk omdat het niet was bewezen, dat de dader in de volvoering van zijn boos opzet alleen was verhinderd door van zijnen wil onafhankelijke omstandigheden, en niet b. v. door wroeging of doordien zijn moordlust was bekoeld bij het zien van bloed enz. De tegenstand der gewonde, die door de beschuldiging werd beweerd de oorzaak van het niet volbrengen van dee moord te zijn, was niet genoegzaam bewezen, enz.

De Regtbank heeft bij een breed gemotiveerd vonnis den besch. schuldig verklaard aan hem ten laste gelegde feit en hem veroordeeld, om aan eene galg met de koord te worden gestraft, dat er de DOOD na volge.

Wij vernemen dat de veroordeelde zich in cassatie heeft voorzien.

Advertentiën.

(37890) *HEDEN OCHTEND* zal de verkoop plaats vinden door en ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER, van het HUIS en ERF, gelegen aan de *Saramaccastraat*, bekend onder Nieuwe Wijk La. E. No. 20.

Paramaribo den 27 *November* 1840.

PH. KUVEL qq.

F. J. BINZ

heeft ontvangen per Kapt. ANDRESEN:

FIJNE EETWAREN in blik, als: KALFSSCHIJVEN, dito KARBONADES, dito ROLADES, OSSENROLADES, dito SCHIJVEN, dito HAZEN, gebraden PALING, *STOOM-* en *ROOKZALM*, *POOLBONTEN* van de *nieuwste* patroonen, effen- en geboduurde *NETELDOEKEN* van *smaakvolle dessins*, geklost driedraads NETTENGAREN, OSNABRUGS LINNEN en meer andere *GOEDEREN*.

Eerste Kwaliteit

ÇURAÇAOSCHE SIGAREN,

aangebragt per Kapt. DE HASETH. (38319)

(36998) De Vendumeester M. A. KEIJSER, zal *HEDEN* om 9 uren verkoopen:

PROVISIEN, STUK- en andere GOEDEREN, om Rekening te sluiten, WANE PLANKEN van den Grond *Osembo* de Neger *Jeck*; aankomende den Heer P. H. ARONS. manden *SELTZERWATER* en *IJZEREN POTTEN*.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het tweedeks Barkschip *Heppens*, Kapt. G. D. Swart. — Adres bij Gebroeders Reelfs. — 15 December.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Eensgezindheid*, Kapt. Casper Meijer. — Adres bij Gebroeders Reijns

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Noord-Holland*, Kapt. Harmen Klaas Ruijl. — Adres bij Gebroeders Reijns.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *de Drie Gebroeders*, Kapt. S. Y. Parma. — Adres bij J. L. Gellée.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Catharina*, Kapt. K. M. Hillers. — Adres bij H. Degenhard.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Julia*, Kapt. J. Hilbrands. — Adres bij Josua Lyon.

Het nieuw gebouwd Driemast Galjootschip *de Stad Zwolle*, Kapt. T. Lange. — Adres bij Kenswil en Co.

Het gekoperd tweededs driemast Galjootschip *Anna en Maria*, Kapt. Daniel Steenveld. — Adres bij Leijsner en Scheffer.

Het gekoperd Schoner Kofschip *Henriette*, Kapt. Johan Christoph Willems. — Adres bij Gebroeders Reelfs.

Het Nederlandsch Kofschip *Allersma*, Kapt. R. W. Vos. — Adres bij C. J. Leijsner. — Md. ultimo November.

Ter Drukkerij van FUCHS & CAMPS.